

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

CETURTDIEN,
1992. gada
2. aprīli

Nr.21 (6289)

Mazumtirdzniecības
cena 1 rublis

ZIŅAS

◆ Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes sesijā «pielikts punkts» diskusijai par viena bērnu dārza likvidēšanu. Ar balsu vairākumu deputāti pieņēma lēmumu — sakarā ar nenoslogotību likvidēt 2. bērnu dārzu un nodot tā telpas skolas vajadzībām.

Visai vētrai notika jaunā īres līguma apstiprināšana, kā arī samaksas par ūdensapgādi apspriešana. Deputāti daudz stādījās, izteica pretenzijas pilsētas komunālajam dienestam, tomēr gan par jauno samaksu ūdensapgādei, gan par īres līgumu nobalsoja.

Vēl pilsētas padomes sesijā nolemts, ka jāizveido sociālās nodrošināšanas nodaļa, kurā pagaidām varētu strādāt viens algots darbinieks. Tas veiks pabalstu aprēķināšanu (īres maksas kompensēšanai) maznodrošinātajiem cilvēkiem likumā noteiktajā kārtībā.

◆ Deputāte V. Grodņa Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes sesijā izteica domu, ka latviešu valodas apgušana joprojām esot problēma un pāreja uz valsts valodu pilsētā nojaukta neapmierinoši. Komisija, kura nodarbojas ar šo jautājumu, izdarījusi secinājumu, ka valsts valodu nopietni mācās sakarnieki, arī tirdzniecības darbinieki, piemēram, veikalā «Kooperators», taču kopumā stāvoklis nebūt neesot normāls. Deputāte izteica bažas par to, ka valsts valodu slikti pārziņa vai pat pavisam nepazīna sanitāri epidemioloģiskajā stacijā, rajona sociālās nodrošināšanas nodaļā, apmēram puse Preiļu 2. vidusskolas pedagogu.

◆ Pavasara sējas darbu veikšanai paju sabiedrībām un zemnieku saimniecībām iedalīts īstermiņa kredīts — 13 miljoni rubļu. Tos sadalīs proporcionāli vajadzībām pa pagastiem, un līdzekļus varēs izmantot tikai degvielas, sēklas, minerālmēsļu iegādei. Kā «Novadnieku» informēja lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks Jānis Vucēns, republika šo naudu jau ieskaitījusi valsts bankas Preiļu nodaļā, un tagad tā tiks sadalīta atbilstoši pieprasījumiem.

◆ Benzīns un dīzeļdegviela, kas iedalīta pavasara lauku darbu veikšanai, glabāsies paju sabiedrībās, jo citur to nav kur likt. Viena hektāra lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrādei laucinieki saņems 40 litrus dīzeļdegvielas un 10 litrus benzīna. Šo daudzumu paju sabiedrības izsniegs zemnieku saimniecībām un tiem lauciniekiem, kuriem ir piemājas zeme.

◆ Turpinās paju sabiedrību veidošanās, pārveidošanās un arī sadalīšanās. Sadalīties mazākās paju sabiedrībās cer «Rožupe», «Dzintars». Dzintarieši nolēmuši tehniku sadalīt proporcionāli izmantojamajām zemes platībām gan paju sabiedrībai, gan zemnieku saimniecībām. Nu jau zināms, ka pāri palikuši un norakstīti tehnika tomēr tiks pārdota paju īpašniekiem. Protams, runa ir tikai par nelielu tehnikas daudzumu, kas kļuvis paju sabiedrībām nevajadzīgs.

◆ Rajona lauksaimniecības pārvaldē krājas telegrammas un informācija par lauk-

saimniecības tehnikas pārdošanu. Piemēram, Jelgavas «Lauktechnika» preiļiešiem piedāvā četrus URSUS, traktoros C-360. Tā kā katrs maksā 174 487 rubļus, tikai viens jaunsaimnieks piekritis to pirkt. «Vecumnieki» savukārt piedāvā traktoros T-16 un T-28, attiecīgi par 145 un 135 tūkstošiem rubļu. Mūsu zemnieki varētu nopirkt arī kāroto «Belarusj» markas traktoru. Varētu, ja vien maciņā būtu 450 tūkstoši rubļu vai vismaz iespēja saņemt ilgtermiņa kredītu. Šādu situāciju, kad par jau tā dārgo tehniku vēl jāmaksā milzumiem liels piecenojums par piegādi, citādi kā par vietējo biznesmeņu nekaunību nosaukt nevar.

◆ Pelēču pagasta ļaudis atsaucīgi uzņēmusi aicinājumu audzēt cukurbietes. Ar cukurfabrikas līgumus jau noslēguši 165 paju sabiedrības locekļi un zemnieki, pensionāri. Viņi sola cukurfabrikai pārdot 440 tonnas biešu, lai pretī saņemtu cukuru. Laucinieki ir apmierināti, ka šopavasara līgumus varēja noslēgt uz vietas pagastā un nevajadzēja mērot ceļu uz fabriku. Taču... par lielu izbrīnu visiem paju sabiedrība «Pelēči» atteica transportu pagasta valdei, lai aizbrauktu uz Jēkabpili, atvestu no turienes cukurbiešu sēklas un noslēgtu koplīgumu.

◆ Notika kārtējais skolotāju kora «Latgale» mēģinājums E. Džuluma vadībā. Kolektīvs cītīgi gatavojas II Starptautiskajam kora mūzikas festivālam «Ventspils - 92». Obligātā dziesma ir «Jūriņ' prasa smalku tiklu» J. Graubiņa apdarē. Vēl mūsu dziedātāji izpildīs Dž. Verdi «Ave Maria» — vienu no grūtākajiem šāda veida skandarbjiem. Žūriju veidos Ziemeļvalstu un Polijas pārstāvji. Tādējādi izpaliks latviski koleģiālā vietu sadale. Vai vasarā «Latgale» brauks uz Ungāriju? To rādīs laiks un sponsori.

◆ Īpašu piekrišanu neguva «Ziņģe - 92» Rēzeknē. Viens no iemesliem varētu būt nepārdomāti sastādītais skates nolikums: nebija īsti skaidrs vai tajā piedalās solisti vai lauku kapelas. Pārstāvētas galvenokārt bija lauku kapelas. Kultūras ministrs Raimonds Pauls cerēja saklausīt ziņģes latgaliešu valodā. Bet tādu nebija. Preiļus pārstāvēja rajona kultūras nama solists Jānis Zieds — Ziedīns. Pavadījumu spēlēja Arvīds Gžibovskis.

◆ Ar plašu koncertprogrammu Rīgā uzstājās Jūlija Stikuta vadītā lauku kapela. Sutru muzikanti koncertēja Mākslas darbinieku namā šarīkojumu ciklā «Labākās lauku kapelas». Četrus mēnešus «Jūlijs» gatavojās šim pasākumam. Koncertā skanēja gan latgaliešu, gan latviešu melodijas. Par kapelas sniegumu liecina piedāvājums uzstāties Latvijas televīzijā.

◆ Ļoti veiksmīgs bija Raimonda Krasinska starts Ogrē. Solists atzinību izpelnījās ar kapelas «Jūlijs» trompetista Imanta Rusiņa dziesmas «Meitenei tālumā» izpildījumu. Viņš būs viens no «Ziņģes - 92» finalistiem Rīgā.

LAUKU DARBI JĀVEIC SAVLAICĪGI

Klāt aprīlis, zemniekam jādomā, kā no lietošanā esošajām zemes platībām iegūt pēc iespējas vairāk laukkopības produkcijas un, protams, ar mazākām izmaksām.

Lopbarības problēmas veiksmīga risināšana ir iespējama tikai tad, ja daudzgadīgie zālāji, pļavas un ganības ir augsti produktīvas, ja ir kvalitatīvas zālājs.

Daudzgadīgajiem zālājiem ar stiebrzāļu pārsvaru, kā arī pļavām, lai iegūtu labu un kvalitatīvu zāles ražu, jānodrošina virsmēslu slāpekļa mēslojums. Noteiktās normas ir 70—100 kilogrami tīrvielas uz vienu hektāru. Tas paaugstinās proteīna saturu stiebrzālēs pat par 30—40 procentiem. Kamēr temperatūra ir zema un augu veģetācija tikai iesākas, var dot arī tīrvielu. Šogad ziema bija īsa, tālab daudzas paju sabiedrības, iespējams — arī zemnieksaimniecības, jau paspējušas virsmēslot daudzgadīgo zālāju tīrumus. Pārējiem ir jāpasteidzas, lai nenokavētu labākos augu virsmēslu termiņus.

Kultivētajās ganībās pirmais darbs, kas jāveic, ir ecēšana. Laikus jāizlīdzina kurmjū rakumi, kā arī jāiznīcina vecais zālājs, sūnas.

Ja rudenī šie tīrumi nav virsmēsloti ar kāliju un fosforu vielām, tās nekavējoties jādod pavasarī. Zemenī, kur pārsvarā ir stiebrzāles, jādod superfosfāts no 2 līdz 4, bet kālija hlorīds — no 1 līdz 3 centneriem uz hektāru. Kur pārsvarā aug tauriņzieži, platības jāmēslo ar 2 līdz 3 centneru superfosfāta un 1 līdz 2 centneru kālija hlorīda devu uz katru hektāru.

Slāpekļa minerālmēsli jādod stiebrzāļu zemeņiem. Katram hektāram vajadzētu at-

vēlēt 110—150 kilogramus tīrvielas, izsējot vismaz trīs paņēmienos. Ja to dara vienā paņēmienā, daļa virsmēsluma zūd, jo pazeminās zāles bioloģiskā vērtība, un vasaras otrajā pusē zāles pietrūkst. Kamēr temperatūra ir līdz plus 10 C, ieteicams dot urīnvielu, pēc apganišanas — amonija salpetri.

Siltākās dienās veģetāciju uzsākuši zālāji, arī tiem jāpiedod slāpekļa mēslojums — atkarībā no augsnes auglības. Ziemāji pārsējot labi, tāpēc sējot virsmēslu, rūpīgi jāskatās to biežība uz vienu kvadrātmētru. Ja augu ir mazāk par 350, tad jādod amonija salpetris, jo to augi izmanto tūdaļ un spēcīgi sacero, tiem ir normāla biežība. Ja augu ir 400 un vairāk uz katru kvadrātmētru, jāiziet nitrifikācijas process, kas ilgst 10—14 dienas. Obligāti jādod slāpekļa mēslojums — 90 kilogrami tīrvielas uz katru sējumu hektāru, bet iestrādāšana jāveic daļēji. Otrā papildmēslošana jāveic cērošanas beigās un stiebrošanas sākumā.

Ziemas kviešu sējumus ieteicams ecēt. Sevišķi tas jādara smagās augsnes, lai, izirdinot augsnes virskārtu, aizkavētu mitruma zudumus, pievadītu gaisu augu saknēm, daļēji iznīcinātu nezāles.

Pavasaris šogad solās būt vēls, lauku darbi sāksies aprīļa pēdējā ceturksnī. Pirmais darbs, kas būtu jādara, — jāveic aruma šūķšana, lai aizkavētu mitruma zudumus un nolīdzinātu lauka mikroreljefu, kas vajadzīgs, lai kultūraugu sēklas iesētu vienādā dziļumā, kā arī veiktu minerālmēsļu sēju.

J. Kivlenieks,
lauksaimniecības pārvaldes
galvenais agronoms

Lai izsargātos no inficēšanās...

Veidojoties paju sabiedrībām un atļauties privatizācijai, rodas nepieciešamība realizēt daļu liellopu, cūku gan gaļas kombinātos, gan arī privātzņēmējiem. Šai sakarā gribam brīdināt iedzīvotājus, ka iepērkot dzīvniekus, jāievēro veterināri sanitārās prasības galveno infekcijas slimību profilaksē.

Kā pirmā jāatzīmē govju leikoze. Govju leikoze ir plaši izplatīta kā republikā, tā arī Preiļu rajonā. Uz šī gada 1. janvāri bijušajās rajona saimniecībās, tagadējās paju sabiedrībās, bija 14510 slaucamās govīs, no kurām pēc veterinārās laboratorijas datiem uz leikozi seroloģiski pozitīvi reaģēja 6546 dzīvnieki jeb 45 procenti no kopējā skaita. Tāpēc, iegādājoties īpašniekam govī vai telīti, ir jāgriežas pie paju sabiedrības galvenā veterinārārsta ar lūgumu izsniegt visas ziņas par iepirkamo dzīvnieku izmeklējumiem uz leikozi. Iedzīvotājiem jāņem vērā, ka, iegādājoties telītes izaudzēšanai un realizācijai kā šķirnes dzīvniekus, ir atļauts tikai no paju sabiedrību infekcijas slimību neskartām fermām, audzējot izolēti un izmeklējot uz leikozi 6 m., 12 m. vecumā un trešo reizi karantīnas laikā. Jāatzīmē, ka cīņa pret govju leikozi rajona paju sabiedrībās ne visur notiek nopietni. Vislabāk šajā jautājumā strādā paju sabiedrības «Turība», «Ausma», «Vārpa», «Latgale», «Līvāni». Lai pēc iespējas arī turpmāk samazinātu govju ganāmpulka inficēšanos ar leikozi, paju sabiedrības nedrīkst realizēt individuālajam sektoram seroloģiski pozitīvus dzīvniekus, kā arī aktīvāk jāveido no leikozes seroloģiski negatīvas govju fermas.

Atgādinām iedzīvotājiem! Ja jūsu govīs pēc veterinārās laboratorijas izmeklējumiem ir hematoloģiski slīma ar leikozi, labākais variants ir nekavējoties nodot gaļas kombinātā, citādi palielināsies iespēja, ka inficēties ar leikozi var blakus esošās govīs un teles. Individuālajā sektorā arī seroloģiski pozitīvi uz leikozi reaģējošie dzīvnieki būtu jānodod gaļas kombinātā, jo veselo dzīvnieku inficēšanās var notikt arī no seroloģiski pozitīvi reaģējošiem dzīvniekiem. Un vēl: ja īpašniekam, turot vairākas

govīs, viena no tām ir hematoloģiski reaģējoša uz leikozi, piens no īpašnieka pārstrādei netiek pieņemts līdz slimais dzīvnieks nav nodots gaļas kombinātā.

Iegādājoties liellopus kā no paju sabiedrībām, tā arī no iedzīvotājiem, pircējiem no apkalpojošā veterinārārsta ir jālūdz dati par tādām infekcijas slimībām kā dzīvnieku tuberkuloze, brucelozes un leptospiroze.

Infekcijas slimību profilakses nolūkos liellopu ganāmpulks individuālajā sektorā noteiktos termiņos gadā vienu reizi tiek kliniski un laboratoriski izmeklēts uz iepriekš minētām infekcijas slimībām. Īpašniekam, kurš realizē nepasterizētu pienu un tā produktus bērnu dārzēm, ēdnīcām vai tieši tirgū, šie izmeklējumi obligāti jāveic divas reizes gadā — parasti pavasaros un rudenos. Veterinārā atļauja realizēt pienu, kā pārstrādei, tā tirgū netiks īpašniekam izsniegta, ja viņam piederošs ganāmpulks nebūs izmeklēts uz šīm slimībām.

Nedaudz par cūku mēri. Pēdējos mēnešos cūku saslimšana ar mēri konstatēta Bauskas, Jēkabpils, Liepājas un atkārtoti Daugavpils rajonā. Realizējot sīvēnus vecumā līdz 2 mēnešiem, obligāta prasība ir — lai sīvēni pirmo reizi būtu vakcinēti pret cūku mēri, kas tiek atzīmēts veterinārā izziņā. Tirgos netiek ļauts realizēt sīvēnus, ja veterinārā izziņā nav datu par vakcinēšanu pret cūku mēri. Arī realizējot cūkgaļi, veterinārā izziņā vai formā Nr.2 jābūt atzīmei par dzīvnieka vakcinēšanu pret mēri. Atgādinām, ka īpašniekam tūlīt pēc sīvēnu iepirkšanas jākontaktējas ar apkalpojošo veterinārārstu, lai tas varētu optimālā laikā organizēt atkārtotu sīvēnu vakcināciju pret mēri.

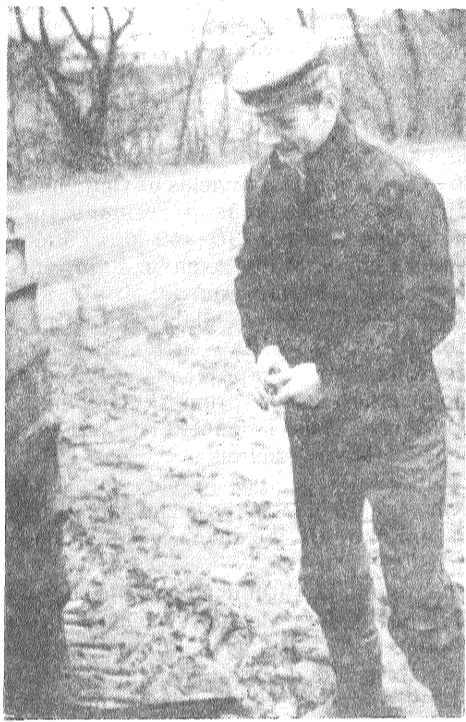
Kā izriet no saņemto atskaišu datiem, šī gada februārī individuālajā sektorā pret cūku mēri vakcinēti 639 sīvēni, kas ir ļoti maz.

Lai pasargātu dzīvniekus un arī sevi no infekcijas slimībām, visiem, bet jo īpaši jaunsaimniekiem, iesakām pastāvīgi konsultēties ar savu apkalpojošo veterinārārstu.

V. Čodars,
Preiļu veterinārās pārvaldes
veterinārārsts epizootologs

Poligrāfijas pakalpojumi kļūst dārgāki

Valsts uzņēmums «Daugavpils tipogrāfija», kurā iespēj Latgales zonas vietējās avīzes, ar 1. martu 2,5 reizes paaugstinājis maksu par poligrāfijas pakalpojumiem, un redakcijām par viena laikraksta iespēšanu līdzšinējo 6 kapeiku vietā jāmaksā 15 kapeikas. Piemēram, «Novadnieka» redakcijai, kas līdz šim tipogrāfijai mēnesī maksāja 4785 rubļus, par laikraksta iespēšanu 8,5 tūkstošus eksemplāru metienā tagad jāmaksā vairāk nekā 10 tūkstoši rubļu.

Pavasara vējš dzenāja mākoņu vērpētes, plosījās tuvējo koku galotnēs un, ja ieklupa kādam vīram cepurē, centās to iemest dubļos. Tā 26. martā Aizkalnes mehāniskajās darbnīcās sākās tehnikas apskate, uz kuru pulcējās un ziemas mēnešos padarīto rādīja paju sabiedrības «Rainis» mehanizatori. Šogad galvenā uzmanība bija veltīta traktoru tehniskajam stāvoklim. Apskatē par darbam derīgiem tika atzīti 76 procenti traktoru. Pārējie vēl atrodas remontā, divus nāksies norakstīt. Savu tehniku uzrādīja arī daži jaunsaimnieki. No vīru sarunām varēja nojaust, ka aktivitāti tehnikas sagatavošanā pavasara lauku darbiem radījusi konkurence uz mehanizatora darba vietu paju sabiedrībā.

ATTĒLOS:

- tehnikas apskates dalībnieku lielu interesi izraisīja fermu mehāniķa Aleksandra Joksta izgatavotais traktors;
- teicami MTZ-80 tehnikas apskatei bija sagatavojis Pēteris Rožāns. Viņš jau uzsācis pavasara lauku darbus — izklieid minerālmēslojumus;
- jaunsaimnieks Jānis Dumbrovskis var būt apmierināts — traktors kārtībā;
- mehanizators Viktors Kižlo ir uzticīgs vienas markas traktoram. 29 darba gadus tehnikas apskatēs viņš uzrādījis jau četrus T-40.

J.SILICKA foto

Lauksaimniecības ministrs Dainis Ģeģers par vizīti Amerikas Savienotajās Valstīs un Anglijā

Latvijas lauksaimniecība varēs saņemt no ASV ne tikai 5 miljonu dolāru kredītu, bet arī kompleksu palīdzību gan tehnoloģiju pilnveidošanā, gan privatizācijas un lauksaimnieciskās izglītības jomā. Tā, tiekoties ar žurnālistiem pēc atgriešanās no Amerikas, uzsvera lauksaimniecības ministrs Dainis Ģeģers. Vašingtonā viņš tikās ar ASV valsts departamenta un federālās lauksaimniecības ministrijas vadību un ar visu ASV valsts lauksaimniecības ministriem.

— Amerikas Savienoto Valstu valdības radīto komisiju palīdzības sniegšanai bijušajam padomju republikām interesēja galvenokārt mūsu attiecības ar Krieviju, — teica Dainis Ģeģers, — tika analizēti arī jautājumi, kas saistīti ar Krievijas realizēto politiski ekonomisko blokādi pret mūsu valsti.

Sarunu rezultātā ar vairāku ASV pavēstu lauksaimniecības ministriem tika parakstīts sadarbības memorands. Kopā ar Aiovas štata lauksaimniecības ministriju plānots Latvijā vei-

dot cukkopības paraugformu un izmēģināt vairākas agrās kukurūzas šķirnes.

Savukārt Londonā kopīgi ar Anglijas lauksaimniecības ministru tika sagatavots ziņojums, kas iesniegts Eiropas Kopienas lauksaimniecības komisijai. Tajā izklāstīta Latvijas ekonomiskā situācija un turpmākās attīstības programma. Dainis Ģeģers ticis ar Anglijas rūpniecības un tirdzniecības speciālistiem un fermeru federācijas pārstāvjiem, kas izteikuši vēlēšanos nodibināt kontaktus ar kolēģiem Latvijā. Drīzumā gaidāma viņu vizīte Rīgā. Ministrs iepazīties arī ar šīs zemes sēkļu selekcijas sistēmu un iespējām izmantot šo pieredzi Skrīveru selekcijas un izmēģinājumu stacijā. Ar Kembridžas universitātes rektoru pārrunāta iespēja piešķirt stipendiju vairākiem Latvijas studentiem. Līdzīga vienošanās panākta arī ar ASV Aiovas štata lauksaimniecības ministriju.

Ineta MEIMANE, LETA korespondente

Igaunija: kronas stabilitāti garantēs meži

Kronas stabilizācijas fondu garantēs zelts un mūsu meži, raksta Igaunijas avīze «Paevaleht». Apspriedusi Igaunijas bankas priekšlikumu izveidot kronas stabilizācijas fondu, republikas valdība atzina, ka šis fonds var tikt garantēts ar mežiem. Līdz otrajam pasaules karam apmēram 79 procentus Igaunijas teritorijas klāja meži. Kronas stabilizācijas fondam jābūt apmēram 150

tūkstošu ASV dolāru apmērā. Tie ir aptuveni divi procenti no Igaunijas pašlaik augošo mežu vērtības. Savukārt attiecībā uz Igaunijas zeltu, kas glabājas ārzemju bankās, nosūtīts lūgums Zviedrijai. Stabilizācijas fondā varētu tikt ieskaitīts arī zelts, kas noguldīts Anglijas bankās.

LETA — «Baltija»

AUTOBUSĀ BRAUCŪT

Pirms divu gadu desmitim man gādājās braukt ar autobusu Rīga — Preiļi. Beja pikdīnes nūvakare un vysos autopitūrās, sōcūt nu Ogres ar lelu trūksni centēs autobusā ikljut skaļi, pidzāruši cylvāki. Tik pat namireiga publika apszāgrūzējos vysos stacijās leidz pat Jēkabpilei.

Par laimi šei trūksnainō publika leidz Preiļim nabrauce un, sōcūt ar Leivōnim autobusā ikōpe mīreigi, piklōjeigi cylvāki, starp kurim beja daudz jaunišu. Tūreiz es kluseibā nūsapricōjūs, ka munā dzymtajā pusē vēl ir piklōjeigi, nōsvārti cylvāki, ka asu nūklivuse civilizātā sabidreibā.

Pavysam cytu ainu redzēju autobusā pirms pusitra goda, kod atsāgrīzūt nu tikšonōs ar bejušajim audzēkšim braucū otkon uz dzymtū pusi, lai apkūptu pīdareigūs kopus. Tuvojūtūs Preiļim, kotrā pītūrā pīrmi sakōpe jauni cylvāki, acimradzūt pādējūs vydusškolas klašu audzēkši un steidzeigi centēs ijimt breivōs vītas. Pēc jim autobusā kōpe vecineites, kas, līkas, vysas brauce uz bazneicu, jo beja ūtri Vosorassvātki.

Velteigi jōs nūgurušom acim vērēs apļeik, grybādamas iraudzeit kaidu breivu vītu. Taidu nabeja.

Un leidz pošim Preiļim nivēns jauns cilvāks napisacēle, lai dūtu vītu kaidai vacai siveņai, kaidam invalidam voi sīvītei ar mozu bārnū.

Pamešu acis vysapļeik un redzēju, ka gondreiz vysu jaunūs cylvāku — sādātoju golvas beja nūliktas uz leju kai pōrbrīdušās vōrvas. Jī visi izalykōs snaužam.

Vīneigi daži ocu porī zam jaukajim motu cakuleņim vērēs ar izaicynōjumū apļeik, sok, veritēs, cik mes varūneigi jauni cylvāki, mes pat nanūsarsim veceišu pīrškā.

Na kotrs spēj mīreigi nūsavērt, kai zem godu nostas saleikušais stōvs ar puylem cenšās nūsaturēt kōjōs.

Tai tys beja pirms pusitra goda. Tagad mes dzeivojam breivajā Latvijā. Bet ari šudip, ikopūt autobusā reitūs, radzam, ka nīkas nav mainejis uz lobū pusi. Tos pošas jaunišu itkai kauneigi nūlikts golvas vecūs cylvāku pīrškā, kuri taipat, tikū turādāmis kōjōs, brauc uz Preiļim pēc maizeites.

Atpakalceļā leidzeiga aina. Tikleidz pi autobusa pulceļās šskolas jaunišu bors, tī pīrmi šturmejtūt autobusu, ijām vysas sād-vītas. Kod biletes nūpērkuši, autobusā sakōp vacōki cylvāki, tim ar vysom smogojom sūmom jōstōv kōjōs. Bet jauni cylvāki — sādātoji vēl blēdeigi pamirkškinōj vīns ūtram ar aci, sok, veritēs un apbreinojit myusu varūneību. Na kotrs uz tū ir spējeigs. Asam pōrlīcynōti, ka nabyus storp mums nivīna, kas celsis kōjōs un dūs vītu kaidai tur klybai vecineitei.

Un ari nav.

Žāl, ka zam skaisti veidotajim motu cakuleņim, zam daudzkrōsainajom capureitem byutu n palyktū vīneigi gleitas llelītes un nīkod naizaugtu dūmojūši, ijyuteigi cylvāki, myusu jaunōs vaļsts veidōtōji.

Natālija Giluča

1992.g.februārī

Tēlniece Vija Dzintare

Komunistiskā terora upuru piemiņas akmens autore Preiļos būs tēlniece Vija Dzintare. Māras dienā māksliniece piedalījās represēto organizētajā sarīkojumā un ceļtās klātesošos iepazīstināt ar savu ieceri. Bet mēs centīsimies jūs iepazīstināt ar pašu mākslinieci.

Vija Dzintare ir dzimusi 1941. gadā 23. jūnijā Rīgā. Pēc vidusskolas beigšanas studējusi Latvijas Universitātes vēstures un filoloģijas fakultātē, angļu valodas nodaļā. Paralēli viņa strādāja LPSR Nopelniem bagātās kultūras darbinieces Līzes Dzeguzes vadītajā Tautas tēlniecības studijā.

1969. gadā Vija iestājās Mākslas akadēmijā. No 1973. gada sāka piedalīties republikas, vissavienības un ārzemju izstādēs. 1974. gadā ar profesora A.Terpilovska vadīto diplomdarbu «Rotaļa» jaunā māksliniece beidza studijas, kur viņas skolotāji bija tēlnieki O.Siliņš, I.Vasiļjevs, V.Albergs, E.Melderis, K.Jansons.

Vija Dzintare strādā monumentālajā, memoriālajā, stājtēlniecībā, veido dekoratīvas ievirzes plenēra kompozīcijās, darbojas medaļu mākslas jomā. Kopš 1978. gada viņa ir Mākslinieku savienības biedre.

Par radošo procesu tēlniece saka: «Radot darbu man liekas, ka es neveidoju neko jaunu, bet mokoši mēģinu atcerēties kaut ko sen zināmu un, liekas, tūlīt tas būs rokā, bija tikai mazliet piemirsies. No dabas formu daudzveidīgās plūsmas man rodas asociācijas. Piemēram, laiva, koks, krusts, vārti... Šādu tēlu pazīstamajā formā un siluētā gribas izteikt savu domu un izjūtu.»

«Vārtus» uzstādīs tepat Jēkabpilī un iespējams, ka pat Oskalna pieminekļa vietā. Jēkabpilī atrodas arī V.Dzintares veidotais piemiņas akmens izcilajam fiziologam, Pēterburgas zinātņu akadēmijas goda akadēmīķim, Tērbatas universitātes rektoram Frīdriham Bideram (1810—1894) un Gārsenē dzimušajam agroķīmiķim profesoram Pēterim Kulitānam. Tēlnieces veidotos kapa pieminekļus var redzēt Jaunciema, Ulbrokas, Meža kapos.

1974. gads māksliniecei ir pagājis zem mūzikas zīmes, veidojot medaļas «Mūzikā».

«Vijole», «Arfa», vēlāk tapušas «Guli, guli, saulīte...», «Tautas dziesma», vēltījumi Starptautiskajam bērnu aizsardzības gadam (1979) un Rīgas horeogrāfijas vidusskolai.

Bērni, darbs un mīlestība ir tā svēta trīsvienība, kas nosaka tēlnieces dzīves pamatu un tās piepildījumu. Neviltots garīgums piemīt Vijas Dzintares tēlniecībai un mākslinieces personībai.

1989. gada novembrī Rīgā, Tēlnieku namā bija skatāma mākslinieces personālizstāde. Saistoši bija šeit izvietotie tēlniecības darbi «Laiva», «Saisībība», «Taurenītis», «Kliedziens», «Saskaņa». Smalks un izjūsts lirisms piemīt viņas darbiem, it sevišķi tiem, kas vēltīti mātes un bērnu mīlestībai.

Lūk, ko par mākslu saka pati tēlniece: «Mīlīga plaīsa šķir cilvēceko no dievišķā. Tomēr visos laikos cilvēce ir tiekusies uz augšu, pretim dievišķajam. Māksla ir viens no tiem izteiksmes veidiem, ar ko cilvēks var pacelties pretim garīgajai pilnībai. Ar mākslas darbā izteikto pārdzīvojumu vai filozofisko domu mēs sajūtam dievišķo piešķārienu un mazliet tuvojāmies-tās mīklainās dvēseles atklāsmēi, kas ir mūsos un ārpus mums mīlīgajā izplatījumā, vajadzīga tikai jūtīga sirds un izkopta prasme to uztvert un atrast!»

Sobrid, kad mākslinieces iecere ir piesaistīta konkrētai pilsētai, ir vispārējās vilcienos atbilst pasūtītāju vēlmēm, lielkais kavēklis ir materiālā sagāde. Ir jāatrod pietiekami liels un izteiksmīgs akmens un jānogādā uz Rīgu. Tad viens no mākslinieces piedāvātajiem variantiem pamazām iegūs piemiņas akmens vaibstus. Darbs varētu būt gatavs gada laikā. Vēl tikai jāatgādina, ka turpinās ziedojumu vākšana tā celtniecībai.

Voldemārs Romanovskis

Tagad — republikas salidojums

Astoņi Latgales novada pūtēju orķestri piedalījās skatē Rēzeknē. Kompetentās žūrijas sastāvā bija pūtēju orķestra «Rīga» galvenais diriģents J. Puriņš, pūtēju orķestru asociācijas priekšsēdētājs A. Sabulis, visgaumīgākais latvietis V. Kokameģi, R. Igoļnieks un citi.

26 muzikanti veidoja Līvānu stikla fabrikas orķestri. J. Gaiduka vadītajam kolektīvam šoreiz nepaveicās ar izlozes skaņdarbu. Varēja droši cerēt uz 3. vietu. Bet vēl nekas nav zaudēts — jāgatavojas republikas pūtēju orķestru salidojumam.

Literatūras izstādes rajona bibliotēkā

Izstāde «Smieklu diena» ļauj uz mirkli mūsu nogurušajiem prātiem atpūsties, bet pašiem — pasmieties.

Vēl apmeklētāji var tuvāk iepazīties ar

mūsu novadnieku folkloristu un komponistu Jēkabu Graubiņu. 16. aprīlī ir viņa dzimšanas diena.

V. Radis

♦ Lasītāja viedoklis

Laiks atbrīvoties no vecajām kaitēm

Nezinu, kā tas noticis — vai nu tāpēc, ka zūdusi jebkāda interese par politiku, vai arī tāpēc, ka informācija tika pasniegta «smalki», bet daudzi vēlētāji tā pa istam nav izpratuši, kā savus amatus zaudējuši viens no galvenajiem rajona vadītājiem I.Sņiķers un viņa vietniece V.Vučāne. Tāpēc gribu tuvāk pakavēties pie pārrunājamajiem Preiļu rajona pašvaldībā.

Dzīve ar bijušo rajona izpildkomitejas priekšsēdētāju izpēlējusi jaunu joku. Savā laikā viņš pamatīgi nēmas reformēt izpildkomitejas iestādes — gan tās apvienojot un «izvienojot», gan nododot pilsētu un pagastu padomju pakļautībā. Un nu, lūk, tagad pārveidota pašvaldība, un izpildkomitejas priekšsēdētāja amats likvidēts.

Protams, dzīve nestāv uz vietas, mainās sociālie apstākļi, tāpēc rodas nepieciešamība pilnveidot varas orgānus un tiem pakļauto iestāžu darbību. Nav noslēpums, ka daudzi tā dēvētie «klusie kantori» neko jēdzīgu, izņemot papīru kalnus, ne rajonam, ne valstij nedod. Un nebūtu ne apvainošanās, ne pārpratumu, ja izmaiņas notiktu saprātīgi, ja to autori rīkotos pēc sirdsapziņas. Taču tas, kas notika I.Sņiķera laikā, bija reformēšanas spēle — citādi to nevar nosaukt. Un šī spēle vienmēr bēdīgi beidzās vecajiem vadītājiem un darbiniekiem, kurus atbrīvoja no darba, aizbildinoties ar visdažādākajiem iemesliem. Tieši tas, nevis pašas reformas, radīja neapmierinātību cilvēkos.

Divu gadu laikā rajona izpildkomitejas kultūras nodaļā nomainīti 2 darbinieki, pasu nodaļā — 1. Un kā jau visi «dielie reformatori», bez reformām viņi nevarēja iztikt arī savā mājā. Viņi «reformēja» savu bijušo sekretāru, kadru inspektoru, vienu darbinieku sociālās nodrošināšanas nodaļā. Protams, es pieļauju, ka no darba atbrīvoto vidū bija nekompetenti un bezatbildīgi cilvēki, taču — vai visi?

Cilvēkus no darba atbrīvoja, pat pārkāpjot likumdošanu, vai arī pēc «pašu vēlēšanās», izmantojot klasiskos ietekmēšanas līdzekļus. Domāju, tas nebūtu noticis, ja pēc tiesas sēdes prokuratūra būtu principiāla līdz galam, un kompensāciju par nepamatoti atbrīvotajiem darbiniekiem izskaitītu nevis no rajona izpildkomitejas līdzekļiem, bet gan no atbrīvošanas iniciatoru kabatām (te es runāju par bēdīgi slavenu kultūras nodaļas vadītājas atbrīvošanu). Tad atbildīgi darbinieki biežāk ieskatītos likumos un padomātu, pirms sāktu rīkoties.

Un vispār — kāpēc joprojām «no augšas» rekomendētie lēmumi tiek pieņemti izpildei, bet netiek pārdomāti un kārtīgi apspriesti? Tāpēc jau pastāv pašvaldība, lai jautājumus, kuri ir tās kompetencē, tā izlemtu patstāvīgi.

Pēdējā laikā mēs I.Sņiķeru iepazīnām arī kā tūristu un komersantu. Ne tik sen viņa dienesta «Volga» kopā ar viņu pašu «pavisam nejausi» bija nokļuvusi Baltkrievijā, Grodņā, uz kuriem bezrūpīgais tūrists veica autopārbraucienu. Painterēsējos grāmatvedībā, cik izmaksājis šis «autopārbrauciens», taču atbildi nesaņēmu. Izrādās — tas esot gandrīz vai valsts noslēpums, un atbildi varot sniegt tikai rakstiski un tikai ar parakstu. Neko teikt — noslēpums! Bet kā būt ar manām vēlētāja tiesībām saņemot informāciju par amatpersonu darbību?

Protams, ja labi padomā, tad lietas būtība meklējama ne jau tikai I.Sņiķera «tūrisma». Pēdējos gados «tūrisma» bums pārņēmis daudzus, kam vara rokās. Visi kaut kur brauc. Tie, kas zemākā rangā, — uz Poliju, tie, kam tas krēsls augstāks, — uz atstītajām kaimiņvalstīm — Zviedriju un Somiju, uz ASV. Un brauc par valsts līdzekļiem, pat ar visām ģimenēm. Kas gan jāmeklē ārzemju fermeru saimniecībās, piemēram, cilvēkam, kurš auzas no miežiem nespēj atšķirt un kura specialitāte nemaz nav saistīta ar lauksaimniecību?

Kāpēc atkal izšķiežam valsts līdzekļus, kuru lielu daļu esam veidojuši mēs — nodokļu maksātāji? Agrāk biedri būvēja lepna pirts, tagad kungi par valsts līdzekļiem braukā pa pasauli. Negrību vispārināt, un tomēr... No jaunās, demokrātiski ievēlētās varas gaidījām tikai to labāko, jo, kā mums likās, esam balsojuši par visgodīgākajiem, visatvīkākajiem un viscienījamākajiem cilvēkiem. Taču atkal redzam vecās kaites — parādīskumu reformas, blatu, pazīšanas izmantošanu, kadrus izraugoties. Negrību apgalvot kategoriski, taču tā vien sāk likties, ka arī atklātums vienam otram mūsu rajonā vairs nav pa prātam.

Nezinu, kur mēs aiziesim, ja netiksīm vajā no šīm vecajām kaitēm. Tāpēc gribu novēlēt visiem rajona deputātiem, jaunievēlētajai rajona valdei nebūt par «goda prezidiju», bet darboties cilvēku labā, pārdomāti un enerģiski risinot ekonomiskos un sociālos jautājumus.

A.Grigorjevs
Līvānos

Privatizācijas lietās vienaldzīgo nav

Redakcijas pastā, arī telefona sarunās joprojām izskan dažādi spriedumi par privatizācijas gaitu un tās pirmo soļu sekām, tiek izvirzīts daudz jautājumu. Latvijas Zemnieku savienības nostāja šinī jautājumā plaši apskatīta nesen notikušajā partijas kongresā, kuru, kā zināms, apgūdināja arī augsti viesi — mūsu republikas premjerministrs I.Godmanis un Lauksaimnieku savienības priekšsēdētājs E.Bresis. Pieņemta rezolūcija, kuras pamatlīdzes izstrādāja ekonomiskās komisijas priekšsēdētājs, docents Georgs Bagātais, LR AP deputāts Jānis Kinna, citi.

Latvijas AP pieņēmusi vairākus nekā desmit likumus, kas saistīti ar privatizāciju, lauksaimniekiem vistuvākais ir «Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju». Vairāki tā punkti izraisījuši iebildumus un protestus, kas atspoguļojušies arī presē. Daudzi, ko skar šis likums, pilnīgi pamatoti vēlas, lai tā ieviešana tiktu atcelta Latvijas Tautas Saeimā 1990. gada 22. jūlijā pieņemtā deklarācija par zemes pasludināšanu par valsts īpašumu — nacionalizāciju. Turklāt jaunais likums paredz lauksaimniecības uzņēmumu privatizāciju bez zemes, mežiem un ūdeņiem, kas ir katra lauksaimniecības uzņēmuma galvenās bagātības, pamatfonds, ekonomiskais pamats.

Principā ir skaidra zemes atdošana agrākajiem tās īpašniekiem un viņu mantiniekiem, ko nevar teikt par pārējo, būtībā valsts zemes fonda sadali, ko grib paturēt paju sabiedrība kolektīvajā lietošanā. Tādu plaību ir apmēram trešā daļa no visas lauksaimnieciski izmantojamās zemes — kā to privatizēt? LZS iestājas par to, lai tiktu paredzēta minimālā zemes vai mežu platība, kuru Latvijas pilsoņiem var piešķirt

paju veidā.

Jaunajiem zemes īpašniekiem par to būtu jāsamaksā kadastrālā vērtība Zemes bankai noteiktos termiņos, kā to savā laikā darīja bijušie īpašnieki, kuri un viņu mantinieki tagad vairs nemaksā, bet ja zemi grib izmantot bez īpašuma tiesībām, par to maksā nomu. Šie un citi labojumi nekavējoties jāiekļauj likumos, lai cilvēkiem būtu viss skaidrs.

Nav saprotama valdības nostāja arī tādā lietā, kā 1991. gada AP likums par sīko uzņēmumu privatizāciju, kurā noteikta veikalu un darbnīcu pirkšana iedzīvotājiem vairāksolīšanā. Tajā iekļautie ierobežojumi — platība līdz 100 kvadrātmetriem, apkalpojošā personāla skaits un citas prasības ir dīvainas un liecina par autoru sociālistiskās domāšanas ievirzi. Vai ir vajadzīgi šādi nosacījumi un ko tie dos?

Taču apturēt šī likuma darbību nebūtu prātīgi, turklāt tas jau daudz paveicis arī pozitīva, lai gan daudzās vietās nepilnības un pretrunas pacenkušās sev par labu izmantot privatizējamo uzņēmumu administrācijas. Procesa gaitā atklātībā nākošās pretrunas jāņem uzskaitē, visām politiskajām organizācijām un arī pašiem pilsoņiem jāseko gaitai ikvienā konkrētā vietā, vajadzības gadījumos aicinot tiesu un prokuratūru, aktīvi pretdarboties ikvienai nelikumībai. Kā visi, tā arī šis process pilnīgojami tā attīstības gaitā.

Latvijas Zemnieku savienība aicina izveidot nelikumīgi privatizēto uzņēmumu reģistru, kas dotu iespēju pārskatīt vai atcelt ikvienu noziedzīgu vai nelikumīgu darījumu.

Antons Rancāns,
LZS Preiļu koordinācijas centra vadītājs

«Gailīši» nepazuda

Parasti, ja esmu pagasta centrā, iegriežos Upenieku veikalā Nr. 38, kur par vadītāju strādā Vilma Jermānova un pārdevēja ir Ilze Rudzīte. Arī šoreiz iepirkos pie laipnajām pārdevējām. Skatos, ir konfektes «Gailīši», retums mūsu laikos. Nu mazmeitām būs prieks. Bet kad atgriezos mājās, izrādījās, ka manu konfekšu nav starp citiem pirkumiem. Biju tās aizmirsis veikalā. Neskrīes jau 12 kilometrus, kas zudis, tas zudis, nesaku neko.

E.Kurpnieks,
pensionārs no Jersikas pagasta

AMNESTIJA UN AMNESTĒTIE

Šī gada 15. janvārī tika pieņemts Latvijas Republikas Augstākajā Padomē likums «Par amnestiju».

Pirms nedēļas, 25. martā šo likumu pēdējo reizi piemēroja mūsu rajonā cilvēkiem, kuri bija notiesāti līdz amnestijas pieņemšanai un izcietā sodu. Varu informēt, ka mūsu rajonā amnestija tika piemērota 30 pieaugušajiem pilsoņiem. No astoņiem nepilngadīgajiem, uz kuriem attiecās likums, to piemēroja tikai četriem pusaudžiem. Diviem nepilngadīgajiem atteikts piemērot amnestiju sakarā ar to, ka viņi sodā izciešanas laikā bija izdarījuši režīma pārkāpumus un divus pusaudžus tautas tiesa tiesās par izdarītajiem jaunajiem noziegumiem. Trim nepilngadīgajiem likums «Par amnestiju» netika piemērots, jo viņi bija notiesāti par noziegumiem, attiecībā uz kuriem amnestija netika piemērota. Likums «Par amnestiju» netika piemērots arī četriem pieaugušajiem pilsoņiem.

Tātad kopumā mūsu rajonā tika izskatītas 34 pieaugušo pilsoņu un 11 nepilngadīgo

pilsoņu lietas par amnestiju.

Amnestijas piemērošana nenotiek sodamību, tikai atbrīvo pilsoņus no uzliktā soda. Pārsvārā tie bija cilvēki, kuriem piemērots Latvijas Republikas Kriminālkodeksa 42. p. (nosacīta notiesāšana) un 43. p. (atlikta sprieduma izpilde uz noteiktu laiku) un tiesa ir uzlikusi šiem pilsoņiem papildus pienākumus, piemēram, bez iekšlietu orgānu atļaujas nemainīt dzīves vietu un darba vietu vai reizi mēnesī ierasties uz reģistrāciju milicijā). Amnestiju piemēroja arī brīvības atņemšanas vietās, bet pagaidām uz mūsu rajonu nav pārnākuši pilsoņi no šīm iestādēm.

Attiecībā uz tiem pilsoņiem, kuru lietas tiek skatītas tautas tiesā patreiz, arī tiek piemērots likums «Par amnestiju», ja noziegums bija izdarīts līdz 1992. gada 21. janvārim.

E.Aksjonova,
nepilngadīgo lietu inspekcijas vecākā inspektore, policijas majore

Apdrošināšanas firma «Latva» piedāvā

Valsts apdrošināšanas firma «Latva» piedāvā zemnieku saimniecībām jaunus izdevīgus noteikumus tām piederošā kustamā un nekustamā īpašuma apdrošināšanai. Tos var izmantot, noslēdzot komplekso līgumu par visa veida ēku, transporta līdzekļu, mašīnu un citas tehnikas, kā arī būvmaterialu, saražotās produkcijas, mājlopu un dažādu lauksaimniecības kultūru ražas apdrošināšanu.

Slēdzot šāda veida līgumus, tiek noteiktas ievērojami zemākas tarifa likmes, kā arī piešķirtas atlaides 20—50 procentu apmērā no apdrošināšanas maksājumiem, ņemot vērā iepriekšējos gados noslēgtos līgumus. Arī apdrošināmās mantas vērtību tagad var noteikt pats zemnieks, vienojoties ar

firmas «Latva» darbinieku.

Apdrošināšanas nosacījumos paredzēta visa veida atbildība. Tie garantē, piemēram, zaudējumu atlīdzību sakarā ar dažādiem stihiskiem postījumiem, ugunsgrēku, avāriju, zādzību, transporta līdzekļu nelikumīgu aizbraukšanu, mājlopu bojāeju jebkuras slimības rezultātā utt.

Tikai mūsu firmas pastāvīgajiem klientiem tiek piešķirti vislabvēlīgākie apdrošināšanas nosacījumi. Plašāku informāciju var saņemt ikvienā apdrošināšanas firmas «Latva» rajona nodaļā.

Dz.VOLKOVA,
firmas «Latva» īpašumu apdrošināšanas nodaļas priekšnieka vietniece

Kā šogad mēslosim augsni?

Pasaules attīstītāko valstu lauksaimniecības pieredze nepārprotami rāda, ka augsta augsnes auglība un augstu ražu līmenis

celtu augsnes auglību. Rezultāti tiek izdrukāti zemāk parādītās tabulas veidā.

LAUKS NR.1, PLATĪBA 5,0 HA.

Augsne:

fosfors 109 mg/kg — vidējs, trūdvielas 2,1 % — augsts, kālijs 189 mg/kg — augsts, reakcija 6,5 — normāla.

Kultūra — mieži graudiem, aprēķinātā raža 62,9 c/ha.

Ražas iegūšanai nepieciešams:

slāpekļs (N) 110 kg/ha (darbīgā viela), fosfors (P) 95 kg/ha —

kālijs (K) 135 kg/ha —

Šo vajadzību ieteicams segt ar: karbamīdu 2,5 c/ha, kopā uz lauka 12,5 c,

superfosfātu 2,0 c/ha, kopā uz lauka 25,0 c,

kālija hlorīdu 2,0 c/ha, kopā uz lauka 10,0 c.

Tādu ieteikumu saņem katrs lauks. Bez tam atsevišķā lapā tiek parādīti visai saimniecības sējumu platībai nepieciešamais mēslojuma daudzums pa veidiem un naudas izdevumu summa minerālmēsli iegādei. Ja šādas aprēķinus veic katru gadu, tad katram laukam nosaka arī fosfora, kālija un trūdvielu bilanci. Tā rāda, vai šīs vielas gadu gaitā augsne uzkrājas vai iet mazumā. Citiem vārdiem, zemnieks redz, vai augsne tiek uzlabota vai plicināta. Tā kā augsnes īpašības mainās samērā lēni, tad augsnes analīzes parasti veic vienu reizi vairākos gados, atkarībā no mēslošanas intensitātes.

Lai varētu vieglāk izprast augsnes analīžu skaitlisko nozīmi, institūts var dot arī paskaidrojumus par katru augsnes parauga analīžu rezultātiem. Tie izkārtoti mazu tabulu veidā. Te tiek salīdzināti analīžu rezultāti ar lielumiem, kuri atbilst iekoptai, auglīgai augsnei. Tiek novērtēta katras augsnes īpašības piemērotība kultūru prasībām. Tiek pievērsta uzmanība tām īpašībām, kuras pašreiz ierobežo augstu ražu iegūšanu.

Kaut gan pavasaris ir jau klāt, vēl nav par vēlu precizēt minerālmēsliu devas pa laukiem, precizēt pavasari iestrādāšanai nepieciešamo mēslojuma daudzumu.

Minēto pakalpojumu saņemšanai jāgriežas Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta sektorā «Augsne — raža», 112. iestābā, Rīgā, Struktoru ielā 14, telefons 555913.

Pieteikums minerālmēsli lietošanas noteikumu izstrādāšanai 1993. gadā audzējamām kultūrām pieņems jūlijā vai nākamās ziemas mēnešos.

I.Zakke,
LVAE institūta zinātniskais līdzstrādnieks

Uzskaitītās ziņas jāiesniedz Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta sektoram «Augsne — raža». Uz to pamata ESM dažu minūšu laikā izdara aprēķinus un izdrukā ieteikumus par minerālmēsli lietošanu. Aprēķinos tiek ņemts vērā ļoti plašs zinātnisku atziņu klāsts. Katrs mēslojuma veids un deva tiek noteikti ar tādu aprēķinu, lai vislabāk apmierinātu attiecīgās kultūras prasības, lai nodrošinātu šī lauka apstākļos iespējamo maksimālo ražu un augstu produkcijas kvalitāti, lai mērķtiecīgi

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

PIEKTDIENA, 3. APRĪLIS

LATVIJAS TV I

9.00 Ievads biznesā. 9.45 Mākslas pasaulē. 10.45 Kamerkoris Versija. 11.20 Programmas Neatkarība klubs. 18.00 Ziņas. 18.10 Koncerts. 18.40 Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Miedziņš nāk... 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 P.Puņņiņš. Ar būdu uz baznīcu. Teātra izrāde.

LATVIJAS TV II

17.00 CNN ziņu apskats.

OSTANKINAS TV

17.55 Lennenbergas Emīls. Zviedrijas mākslas filma. 1. sērija. Kā Emīls ķēra žurku. 18.20 NVS meistarsacikstes hokejā. 20.00 Ziņas. 20.40 Skatiens un citas programmas piedāvā... 0.50 Eksāmens. Vācijas mākslas filma.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Lietišķu cilvēku laiks. 8.30 Angļu valoda. 9.20 K-2 piedāvā... 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 15.00 Plašums plus. 15.30 Piecpadsmitgadīgais kapteinis. Grūtais vecums. 16.00 Urālu TV. 16.45 Informatīvi komerciāla programma. 17.00 Karjera ābece. 17.30 Vaļasbrīdis. 17.45 Versija. 18.00 A.Tarkovska 60. dzimšanas dienai veltīts raidījums. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Mohikāni. G.Abaidulovs režisora A.Beļinska filmās. 20.00 Krievijas Federācijas AP sesijā. 20.30 Blēņu stāsti. Mākslas filma. 22.00 Vēstis. 22.20 Vakara salons. Kultūrizglītojoša programma.

SESTDIENA, 4. APRĪLIS

LATVIJAS TV I

8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Rīta stunda. 10.00 Kārumnieks. 10.15 Skaistumam un veselībai. 10.35 K.Brikners. Sarkangalvīte un vilks. Teātra izrāde. 12.20 Monopols. Mākslas filma. 30. sērija. 13.10 Pieturiet! 13.55 TV klubīnš Pie vecā ratiņa. 14.45 Globuss. 15.40 Mācīsimies svešvalodas! 16.20 Tiem, kas interesējas par dzeju. 17.05 Pekšņi. 18.05 LBL čempionāts. 19.30 Baleta māksla - ģimenes tradīcija. 20.00 Miedziņš nāk... 20.30 Panorāma. 21.00 Sports. 21.05 Savai zemītei. 21.50 Katru sestdienu Tonis. 22.10 S & B. 22.55 Vēlu vakarā 13. datumā 3. prognozē. Piedalās ansambļi Odis un Vecās mājas.

OSTANKINAS TV

14.20 Ziņas. 14.20 Starptautiskā TV maratona XX gadsimta kareivji pret karu rezultāti. 14.50 Moara. Mākslas filma. 16.10 Sarkanais kvadrāts. 16.50 Biūte Maija. Mult.filma. 17.15 Laimīgs gadījums. 18.15 Sieviete ar cepuri. Polijas mākslas filma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 21.40 Pirms un pēc pusnakts.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Avoti. 7.40 Meistari. 8.00 Basketbola apskats. NBA. 8.30 Dokumentālā panorāma. 9.30 Krievu stils. 10.00 Plus vienpadsmit. 11.15 Kā dzīvot? 12.00 Piligrims. 12.45 S.Jamščikovs programmā Patiesības leņķis... 13.00 Vēstis. 13.20 Pētera jaunība. Mākslas filma. 1.sērija. 14.30 Starpbrīdis. 14.45 Trests M. 15.15 Svētais un mūžīgais. 15.45 Zelta piesis. 16.45 V.Pozners un F.Donahju. 17.40 Krievijas parlamenta vēstnesis.

Šī gada 6. aprīlī plkst. 17.00 Preiļu RIK sēžu zālē tiek aicināti ierasties tie Preiļu iedzīvotāji, kas grib zemi sakņot dārzam «Bedeļkā».
Preiļu pilsētas valde

JĒKABPILS LAUKSAIMNIECĪBAS TEHNĪKUMS 1992./93. m. g. uzņems audzēkņus šādās specialitātēs:

- saimnieciskās tieslietas — ar vidusskolas izglītību,
- l/s ražošana ar specializāciju ekonomika — grāmatvedība — ar vidusskolas un deviņgadīgo izglītību.

ATVĒRTO DURVJU DIENA
11. APRĪLĪ PLKST. 10.00.

Adrese: Padomju ielā 1.
Tālrunis: 32442, 31443.

17.55 Bosko piedzīvojumi. Mult.filma. 18.25 Spēlē čellists B.Pergamenščikovs. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.20 Kabarē Nieki. 20.30 No mīļotajiem nešķirieties! Mākslas filma. 22.00 Vēstis. 22.25 Programma A. 23.25 Pēterburgas mīts.

LATGALES TV

20.40 Latgales ziņas (krievu val.). 21.00 Sludinājumi, reklāma. 21.05 Latgales ziņas. 21.30 Sludinājumi, reklāma.

SVĒTDIENA, 5. APRĪLIS

LATVIJAS TV I

9.00 Svētceļojumā uz Dzimteni. 9.30 Programma nedzirdīgajiem. 9.50 Temīdas svaros. 10.30 Monopols. Mākslas filma. 31. sērija. 11.20 Pasaka, pasaciņa... 12.50 Koncerts. 13.00 P.Puņņiņš. Ar dievu pie zemes. Teātra izrāde. 16.00 Atvasara. 16.30 1. aprīļa koncerts Mūzikas akadēmijā. 17.15 Skabarga. 18.00 LBL čempionāts. 19.30 Abpus šimbrīžam. 20.00 Miedziņš nāk... 20.30 Panorāma. 21.15 Sports. 21.25 Mikrofona retro vakars.

OSTANKINAS TV

8.15 Rīta agrumā. 8.55 Viss iespējams. 9.25 Rīta zvaigzne. 10.15 Varavīksne. 10.30 Zem «Pī» zīmes. 11.20 Lūzdu netenkovijet jeb Jaunumi par V.Majakovski. 12.05 Bagātie arī raud. Mākslas filma. 12.50 NVS meistarsacikstes hokejā. 14.30 Galveno redaktoru klubs. 15.15 Izvēlas jaunā paaudze. 16.05 Ceļotāju klubs. 16.55 V.Disnejs piedāvā... 17.45 Ziņas. 18.00 TV locis. 18.10 Ceļā uz Parnasu. 18.40 Kas ir ar mums? 19.00 Salīgtais policists. ASV mākslas filma. 21.00 Nedēļas notikumu apskats. 21.45 Dubultnieku teātris. 23.00 Ziņas.

KRIEVIJAS TV

7.00 Vēstis. 7.20 Viens pret vienu liecinieku klātbūtnē. I.Svedova. 8.05 Lietišķā sieviete. 8.35 Tēma ar variācijām. 9.05 Gribat - ticiet... 9.35 Gaišā alā... Parālēles. 10.00 Grāmatu grāmata. Mult.filma. 10.25 Re, kur viņi... 10.55 TV asambleja. 11.40 Eskulaps. 11.50 Pētera jaunība. 2. sērija. 13.00 Vēstis. 13.20 Iepazīstinām ar amerikāņu kinorežisoru Oliveru Stounu. 13.50 Baltā vārna. 14.35 Iepazīstinām ar radio Svoboda. 15.40 Mult.filmas. 16.00 Dzīvnieku pasaulē. 17.00 Pasaules meistarsacikstes NBA profesionāļu komandām. 18.00 Patiesības mirklis. Maija Pļisecka

atbild uz A.Karaulova jautājumiem. 19.00 Vēstis. 19.20 Svētki katru dienu. 19.30 Megija. Francijas mākslas filma. 5. filma. 20.00 Ar skatienu pret Krieviju. 20.20 Uz skatuves - cirkis. 21.10 Starpbrīdis. 21.25 Būsi trešais? Rakstnieku M.Mišina un A.Kabakova saruna ar Krievijas TV un radio kompānijas ģenerāldirektoru A.Lisenko. 22.00 Vēstis. 22.20 Sporta karuselis. 22.30 Āksts. Mākslas filma. 0.10 Roka kafējnīca.

LATGALES TV

14.30 Staņislava Broka atcerei veltītais kora mūzikas koncerts. 16.35 Garīguma pamati.

Pārdod

- ķieģeļus. Tālrunis 12276;
- garāžu Preiļos. Zvanīt 22554 pēc 18;
- veļas mašīnu, rokas elektrisko zāģi, parķetu, zoga režģi. Maina garāžu, piekabi «Skif» pret traktoru. Zvanīt 41209;
- motociklu «Java-350-636», «IŽ-Planeta-5». Tālrunis 21822;
- grūsnu teli Ličos, Jaunatnes 4/4;
- traktoru DT-75. Zvanīt 23707, 21598;
- dažādu dārzeņu un puķu sēklas Preiļu un Līvānu tirgos 5. aprīlī no 8.00 līdz 12.00;
- T-40. Tālrunis 15482;
- māju Preiļos. Tālrunis 23930.

Maina

jaunu ledusskapi «Svijaga» iepakojuma pret traktora pļaujmašīnu (ar piemaksu) vai zirga grābekli un pļaujmašīnu. Tālrunis 41459;

vienistabas dzīvokli Līvānos pret lielāku. Visi ar ērtībām. Zvanīt 42944.

Irē

ģimene dzīvokli Preiļos. Zvanīt 21880.

Pat pāri siltai nāvei Darbs pacelsies vēl tavš.
A. Balodis
Sērojam kopā ar piederīgajiem, no bijušā direktora Mečislava ZĀLESKA uz mūžu atvadoties.
Vārkavas vidusskolas skolotāji

Kam, tētip, tu nomiri,
Ko atstāji bērniņiem?
Es atstāju bērniņiem
Savu gudru padomiņu.
Skumstam līdzī Kristīnei un Jānim,
izvadot TĒTI smiltainē.
5. un 8. klases kolektīvi

Tavai gaitai nebūs gala,
Jo bērni turēs gaišu
Mājas pavarda liesmu,
Un mazbērni atbalsos
Tevis iesākot tautasdziesmu.
Kad sāpes ieeļpo zaļās zāles asni un
baltie bērzi asaro kapsētas kalnā, skumju
brīdī esam kopā ar Upmalas pagasta
vecāko Vitālu Šulti,
MĀMIŅU smiltājā guldot.
Preiļu rajona TDP

Skumji galvas noliec sirmie bērzi,
Pūpolzaros sabirst dzīves stāsts,
Pāri nošalc pavasara elpa.
Jāšķiras, kaut šķirties ir tik žēl.
Z.Purvs
No sirds jūtam līdzī skolotājam Teklai
ZĀLESKAI, dzīves draugu zaudēot.
Jaunsilavas skolas kolektīvs

Tāds mūžs, kas citiem bija veltīts,
Nekad bez pēdām nevar gaist.
Sērojam par Mečislava ZĀLESKA nāvi un
izsakām līdzjūtību piederīgajiem.
Preiļu 1. vidusskolas kolektīvs

Ilgus gadus dzidri rīti
Sauca darba dienu sākt,
Bet nu zemes klēpi klusā
Nogurušās rokas stāj.
V. Rūja
Izsakām dziļu līdzjūtību Mečislava
ZĀLESKA tuviniekiem sakarā ar viņa nāvi.
Gailišu skolas skolotāji

Ak, bezgala ceļi, kas nostaigāti!
Cik spīgtu sauļu lēca un rieta!
Skumstam kopā ar Zalesku ģimeni,
aizvadot VĪRU un TĒVU aizsaules ceļos.
Riebiņu vidusskolas kolektīvs

Tas — visskumjākais brīdis,
kad mātes sirds
Uz mūžu mūžiem aplūst un stājas...
Skumju brīdī esam kopā ar
Helēnu Torņšovu.
Darba biedri

Sapem, labā zemes mātē,
Vienu sirmu māmuliņu,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
Izsakām līdzjūtību Domicelas LIEPIŅAS
tuviniekiem, no viņas uz mūžu atvadoties.
Paju sabiedrības «Vanagi» kolektīvs

Vien paliks mīlestība tava
Kā sāpju un kā laimes mērs.
Izsakām līdzjūtību Leontīnei Gavarei,
MĀTI smilšu kalnīņā izvadot.
Preiļu poliklīnikas kolektīvs

Dzimtā zeme, mans spēks un mans sāpums,
Man vālodze, dzenis un strazds,
Ne jau ciemos pie tevis es nāku,
Nāku palikt un mūžību rast.
Izsakām dziļu līdzjūtību Ēvalda
ZĒIMUĻA — PRIŽEVOITA
piederīgajiem, pavadot viņu
dzimtenes smiltājā.
Paju sabiedrības «Galēni»
valde un arodkomiteja

Bet tagad jāiet un jāatstāj
Viss, kas audzis šeit būto.
Ar prieku rokām veļš ardievas māj,
Nēja balsi sils nopūšas grūti.
Visdziļākie līdzjūtības apliecinājumi
Venerandai un Aleksandram, no VĪRA un
TĒVA atvadoties.
Folkloras kopa «Vidsmūža»

Kluso paliek māja, sēta,
Klusa tēva istabiņa.
Nav vairs tēva mīlo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.
Izsakām līdzjūtību Ludmilai Puškeirei
sakarā ar TĒVA nāvi.
Līvānu būvmateriālu un konstrukciju
kombināta kolektīvs

Latvijas saule, rokas uz krūtīm man saliec,
Es aizeju projām, tu bērniem un
mazbērniem paliec.
Izsakām līdzjūtību Aigai Kokarēvičai,
guldot VECTĒVU smilšu kalnīņā.
Līvānu 1. vidusskolas
10.b klases kolektīvs

Ak, tēt, man brīžiem liekas,
Sirds aiz sāpēm gurst...
Bet zin... jāiztur.
Sērojam kopā ar Natāliju Volosanovu un
Imantu Tabunovu, no mīļotā TĒTIŅA uz
mūžu atvadoties.
Apvienības «Apsardze»
Preiļu nodaļas kolektīvs

Mēs redzējām šorīt, ka tavās takās
Raudāja rasa dimanta lāsēm,
Gribējām satikt vēl tevi un pateikt
Par tavu mūžu klusu — paldies.
G.Seiga
Izsakām līdzjūtību Mečislava ZĀLESKA
piederīgajiem, no viņa uz mūžu
atvadoties.
Preiļu rajona TIN

Koks nezina, kad vētrā tas lūzīs,
Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā stās.
O.Rikmanis
Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem,
Mečislavu ZĀLESKI smiltājā izvadot.
Izglītības darbinieku arodbiedrības
Preiļu rajona padome

Pārtrūkst balss, bet atbalss nenomākta,
Smilts to un gadi nenosegs.
V.Rūja
Skumju brīdī esam kopā ar Mečislava
ZĀLESKA piederīgajiem, viņu kapu kalnā
pavadot.
Rajona skolotāju koris

Tajās lapās, ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.
Skumju brīdī esam kopā ar piederīgajiem,
Mečislavu ZĀLESKI pēdējā gaitā izvadot.
Līvānu 1. vidusskolas skolotāji

Tēva izstaigātās takas
Preiļi saulei vedis jūs,
Un no tēva raktās akas
Spēks un veldze dzīvei būs.
Izsakām dziļu līdzjūtību Pētera PUDĀNA
piederīgajiem sakarā ar viņa nāvi.
Paju sabiedrības «Vārkava» valde un
arodkomiteja

Un tā mēs aizejam —
Tā pekšņi un pavisam,
Bez ceļa atpakaļ.
Z.Purvs
Sērojam kopā ar piederīgajiem, Bronislavu
TURLAJU smiltainē aizvadot.
Preiļu 1. vidusskolas kolektīvs

Mīļo tētip, tavas rokas
Dzīvē prata tikai dot,
Tikai vienu nepaspēji —
Pasniegt roku aizejot.
Dalām bēdu smagumu un izsakām
visdziļāko līdzjūtību Andra Beļusova
ģimenei, TĒVU mūža dusā izvadot.
Paju sabiedrības «Nākotne»
šoferu kolektīvs

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Izsakām dziļu līdzjūtību Vitālam Šultem,
MĀTI smiltājā guldot.
Kaimiņi

Uz sniegpukštes ziedīpa
Krit lēna asara.
Lai paliek citiem pavasars
Un ziedu vasara.
Izsakām dziļu līdzjūtību Helēnas ŠULTES
piederīgajiem sakarā ar viņas nāvi.
Paju sabiedrība «Vārkava»

Tu esi katram viena, tomēr tikai viena,
Pie kuras kā pie saules bērni turas klāt.
Un tāpēc ir tik grūti, zaļām skujām birstot,
Uz mūžiem smagai zemei tevi atdot, māt!
Izsakām dziļu līdzjūtību Vitālam Šultem,
MĀTI smiltājā izvadot.
Upmalas pagasta valde un deputāti

Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un papemts viss.
Sāpju brīdī esam kopā ar Jāni Šulti un
tuviniekiem, MĀMIŅU aizsaulē aizvadot.
Paju sabiedrības «Rožupe» kolektīvs

Galv. redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš
1950.gada 29.marta otrdienās un ceturtdie-
nās. Reģistrācijas apliecība Nr.0091. Dibinā-
tājs un izdevējs — apgāds «Avīze», Rīgā,
Kr.Barona ielā 2. Iespiests Daugavpils
tipogrāfijā, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums.
Viena iespiedlokse. Pas. 506
Metiens 9071 eksemplāri (latviešu izdevu-
mam 6682, krievu — 2389).

REDAKCIJAS ADRESE:

228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Sludināju-
mus pieņem redakcijas grāmatvedībā katru
dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no
plkst.10.00 līdz 12.00 un no plkst.14.00 līdz
17.00 (tāl.22305).

Pasūtījuma indekss 68169.